

Eğitimci, Gazeteci, Bürokrat

Hüseyin Ragıp Baydur

Hayatı ve Yazıları

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-092-3	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Eğitimci, Gazeteci, Bürokrat Hüseyin Ragıp Baydur Hayatı ve Yazıları	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Ekrem Zahid BOYRAZ ORCID iD: 0000-0003-4878-7706	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	BIO000000
	DOI
	10.37609/akya.2525

Kütüphane Kimlik Kartı
Boyraz, Ekrem Zahid.
Eğitimci, Gazeteci, Bürokrat Hüseyin Ragıp Baydur
Hayatı ve Yazıları / Ekrem Zahid Boyraz.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
150 sayfa. : tablo. ; 160x240 mm.
Kaynakça ve Ekler var.
ISBN 9786253990923
1. Biyografi.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

HÜSEYİN RAGİP BAYDUR (1890-1955)

ÖNSÖZ

Hüseyin Ragıp Bey, Osmanlı Devleti'nin son evresi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecini yaşamış; siyasi, sosyal ve kültürel gelişmelerde aktif görevler üstlenmiş eğitimci, gazeteci ve bürokrat kimliğiyle milletine hizmet etmiş önemli bir birey olarak toplum hafızasında yerini almıştır. Hüseyin Ragıp Bey, nitelikli eğitimle birlikte entelektüel bir çevrede büyümüştür. Türk Ocaklarının kuruluş aşamasında aktif rol alan Hüseyin Ragıp, gençlik yıllarında neslin eğitimi noktasında görevler üstlenmiş ve Türkçenin kullanımının her alanda öne çıkarılarak Osmanlı yaşamındaki önemine inanmıştır. Bu doğrultuda yazılar kaleme alarak düşüncesini geniş kitlelere duyurmayı amaçlamıştır. Kalemile bir yandan genç neslin içinde bulunduğu durumu tespit ederek, diğer yandan genç bireylerin yaşam kalitesinin ahlaki yönden zenginleştirilmesini amaçlamıştır. Bu çerçevede dönemin önemli edebi şahsiyetlerinin yazılar kaleme aldığı Talebe Defteri ve Muallim gibi dergilerde Türkçenin veciz kullanımını ortaya koyan, eğitime yeni bakış açıları kazandırmayı hedefleyen yazılarıyla Türk kültür hayatına katkıda bulunmuştur. Nitekim eğitimciliği ve yazılarıyla gençlere dokunma isteği bu durumun daha iyi açıklanmasında etkili olabilir.

Hüseyin Ragıp Baydur Milli Mücadele yıllarında inandığı ilkeler doğrultusunda Ankara'da yeni kadrolarda, yeni görevlerle ülkesine katkıda bulunmaya devam etmiştir. Bu dönemde eğitimin dışında Hâkimiyet-i Milliye gazetesinin mesul müdürü, başyazarı olarak öne çıkmıştır. Türkçeyi kullanma becerisi, aldığı iyi eğitimin bir sonucu olarak ve farklı yabancı dillere aşinalığı nedeniyle Mustafa Kemal Atatürk tarafından özellikle dış politika ve bürokrasi alanında vazifelendirilmiştir. Hâkimiyet-i Milliye yazılarında dış politikaya yönelik analizleri, geniş tarih bilgisiyle dış gelişmeleri değerlendirmesi kaliteli insan kaynağına en çok ihtiyacın olduğu bu evrede iyi bir görev adamı olmasını sağlamıştır. Lozan görüşmelerinde Türk heyetinde yer alarak, sırasıyla Paris temsilci vekilliği, Bükreş, Moskova, Roma, Washington ve en son Londra büyükelçiliği görevlerini yaşamının son dönemine kadar sürdürmüştür.

Hüseyin Ragıp Baydur hakkında henüz kapsamlı bir çalışma yapılmadığı görülmektedir. Çalışmamız bu yönde yapılacak araştırmalara dayanak teşkil edecek şekilde düşünülmüş ve hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
HÜSEYİN RAGIP BAYDUR (1890-1955).....	9
1. HAYATI	9
2. OSMANLI'DA BASIN VE DERGİCİLİK	14
3. MUALLİM	17
3.1. Teknik İnceleme: Sayfa, Sütun, Mizanpaj	18
3.2. MUALLİM YAZILARI	22
3.2.1. Gençlik Musahabeleri: Baba ve Oğul	24
3.2.2. Mekteplerde Sanat ve Zevk -1-.....	27
3.2.3. Mekteplerde Sanat ve Zevk -2-.....	29
3.2.4. Meclis-i Mebusan'da Şehit Çocukları -1-.....	32
3.2.5. Meclis-i Mebusanda Şehit Çocukları -2-.....	34
3.2.6. Tatiller Münasebetiyle	37
3.2.7. Ölümünden Sonra	40
3.2.8. Sami Bey.....	43
3.2.9. Oğlumun Aşkı -1-	48
4. TALEBE DEFTERİ	52
4.1. Teknik İnceleme: Sayfa, Sütun, Mizanpaj	52
4.2. TALEBE DEFTERİ YAZILARI.....	54
4.2.1. Mektep Adab-ı Muşeretinden	56
4.2.2. Sultani Konferansları: Namuslu Adam Kimdir?.....	57
4.2.3. Sarayıçi Parkı.....	59
4.2.4. Bir Mektup.....	61
4.2.5. Eli Değnekli	63
4.2.6. Gece Bekçisi	64
4.2.7. Türkçe Muhabbeti.....	66
4.2.8. Türk'ün İnsafı	67
5. HÂKİMİYET-İ MİLLİYE	70
5.1. HÂKİMİYET-İ MİLLİYE YAZILARI.....	72
5.1.1. Londra Müzakeratı.....	73
5.1.2. Sağdan Sola Doğru-1	75
5.1.3. Sağdan Sola Doğru-2	77
5.1.4. Sağdan Sola Doğru-3	79
5.1.5. Fabrika, Fabrika!!	81
5.1.6. Ankara'da Bir İslam Kongresi	84
5.1.7. Konstantin'in Tahtı	85

5.1.8. Milli Ordu-Kızıl Ordu.....	87
5.1.9. Yunan İkiliği	89
5.1.10. Himalaya Eteklerinde	91
5.1.11. Yine Ermeniler	93
5.1.12. Türkiye – Sovyet Dostluğu	95
5.1.13. İki Muvasalat	97
5.1.14. Ardahan, Artvin.....	99
5.1.15. Tasvip Etmediğimiz Şeyler	100
6. DİĞER YAZILARI	103
6.1. Maarif Nezaretine Yazılan Açık Mektuptan:	103
6.2. Ramazan Hatıralarından	103
6.3. Kadın Meselesi: Hayat Mücadelesinde Kadın.....	105
6.4. Bir İstimzac, Filozof Rıza Tevfik Bey’e	111
7. KİTAP VE RİSALELERİ	115
7.1. TÜRKLÜK	115
7.2. TÜRKÇE’NİN USUL-İ TEDRİSİ.....	133
SONUÇ	138
KAYNAKÇA	139
EKLER.....	144

KAYNAKÇA

- Anzerlioğlu, Yonca. (2006). Hamdullah Suphi'nin Kaleminden 1933 Yılında Romanya'da Komünist Hareket. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi* (37-38), s. 1-14. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/45/789/10133.pdf>
- Barlas, Dilek. (2017). Milletler Cemiyeti'nde Türkiye: İyimserlik ve Kuşku Arasında. *Uluslararası İlişkiler* (55), s. 93-111. https://www.ui-dergisi.com.tr/source/JUI_2017_55_93_111.pdf
- Baş, Arda. (2019). 1948 Türkiye İktisat Kongresi'nde Liberalizm Hakkında Görüşler. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (44), s. 347-365. <http://www.yyusbedergisi.com/dergi/1948-turkiye-iktisat-kongresinde-liberalizm-hakkinda-gorusler20190717050449.pdf>
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1328). Bir İstimzac, Filozof Rıza Tevfik Bey'e. *Hikmet*, (34), s. 3.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1328). Maarif Nezaretine Yazılan Açık Mektuptan. *Sebilürreşat*, (9/2), s. 434.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1329). Türkçe Muhabbeti. *Talebe Defteri*, (12), s. 183.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1329). Türklük. İstanbul: İfham Matbaası.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1329). Türk'ün İnsafı. *Talebe Defteri*, (10), s. 152-153.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1329). Eli Değnekli. *Talebe Defteri*, (21), s. 341-343.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1329). Gece Bekçisi. *Talebe Defteri*, (16), s. 259-260.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1330). Bir Mektup. *Talebe Defteri*, (31), s. 397-399.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1330). Saray içi. *Talebe Defteri*, (24), s. 391.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1332). Gençlik Musahabeleri: Baba ve Oğul. *Muallim*, (1), s. 21-24.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1332). Mekteplerde Sanat ve Zevk 1. *Muallim*, (5), s. 148-150.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1332). Mekteplerde Sanat ve Zevk 2. *Muallim*, (6), s. 179-182.
- Baydur, Hüseyin Ragıp. (1332). Sultani Konferansları: Namuslu Adam Kimdir?. *Talebe Defteri*, (34), s. 545-547.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1332). Türkçenin Usul-i Tedrisi. İstanbul: Matbaa-i Amire.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1333). Meclis-i Mebusan'da Şehit Çocukları 1. *Muallim*, (9), s. 282-284.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1333). Meclis-i Mebusan'da Şehit Çocukları 2. *Muallim*, (11), s. 342-345.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1333). Ölümünden Sonra. *Muallim*, (14), s. 508-511.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1333). Ramazan Hatıralarından. İslam Mecmuası, (45), s. 13-15.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1333). Sami Bey. *Muallim*, (15), s. 528-534.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1333). Tatiller Münasebetiyle. *Muallim*, (12), s. 371-374.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1334). Mektep Adab-ı Muaşeretinden, Sınıfta. *Talebe Defteri*, (51-52), s. 629-632.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1334). Oğlumun Aşkı 1. *Muallim*, (18), s. 629-632.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Ankara'da Bir İslam Kongresi. *Hakimiyet-i Milliye*, (130), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Ardahan Artvin. *Hakimiyet-i Milliye*, (116), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Fabrika Fabrika. *Hakimiyet-i Milliye*, (128), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Himalaya Eteklerinde. *Hakimiyet-i Milliye*, (110), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). İki Muvasalat. *Hakimiyet-i Milliye*, (115), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1918). Kadın Meselesi: Hayat Mücadelesinde Kadın. *Yeni Mecmua*, (39), s. 242-243.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Konstantin'in Tahtı. *Hakimiyet-i Milliye*, (105), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Londra Müzakeratı. *Hakimiyet-i Milliye*, (123), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Milli Ordu-Kızıl Ordu. *Hakimiyet-i Milliye*, (108), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Sağdan Sola Doğru 1. *Hakimiyet-i Milliye*, (125), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Sağdan Sola Doğru 2. *Hakimiyet-i Milliye*, (126), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Sağdan Sola Doğru 3. *Hakimiyet-i Milliye*, (127), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Türkiye-Sovyet Dostluğu. *Hakimiyet-i Milliye*, (114), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Yine Ermeniler. *Hakimiyet-i Milliye*, (113), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Yunan İkiliği. *Hakimiyet-i Milliye*, (109), s. 1.

Baydur, Hüseyin Ragıp. (1337). Tasvip Etmediğimiz Şeyler. *Hakimiyet-i Milliye*, (117), s. 1.

Beyoğlu, Süleyman. (2009). Milli Mücadelenin Az Bilinen Bir Siması: Ahmet Rüstem Bey (Alfred Bilinsky 1862-1935). *Tarih Dergisi*, Sayı 46 (2007), İstanbul, s. 319-335. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/102094>

Bora, H. S. (1993). Alliance Israelite Universelle'in Osmanlı Yahudi Cemaatini, Tarım Sektöründe Kalkındırma Çalışmaları ve İzmir Yakınlarında Kurulan Bir Çiftlik Okul: Or Yehuda. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 1 (3) , s.387-400. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ctad/issue/25524/269230>

Boyraz, Ekrem Zahid. (2021). II. Meşrutiyet Dergiciliğinde Talebe Defteri: Hüseyin Ragıp'ın Yazıları. *International Social Sciences Studies Journal* (7/83), s. 2508-2515. http://sssjournal.com/Makaleler/895589373_30_83_7_ID3292_Boyraz_2508-2515.pdf

Budak, Ali. (Osmanlı Modernleşmesi Gazetecilik ve Edebiyat, İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.

Charles, Füsün Dülger. (2018). Bir Diplomatın Hayat Yolculuğu. İstanbul: Cosmo Publishing House.

Durukoğlu, Salim (1999). Süleyman Nesib (Süleyman Paşazade Sami Bey) Hayatı-Edebi Kişiliği-Şiirleri. Elazığ: Yüksek Lisans Tezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=mKIFuScfCT5gOcOjDzlAdw&no=mKIFuScfCT5gOcOjDzlAdw>

Ercan, Recep. (2011). Osmanlı'dan Cumhuriyet' Fikir Dergiciliği ve Sosyolojiye Etkileri, Ankara: Anı Yayıncılık.

Erkin, Feridun Cemal. (1987). Dışişlerinde 34 Yıl Anılar-Yorumlar(1). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Hekimoğlu, Vecihi Fuat Sefa. (2017). Türkiye'de Türkçülük Hareke-

tinin Ortaya Çıkması Ve Ocakları. *Beu Akademik İzdüşüm/Academic Projection*, (1), s. 41-51.

İnan, Afet. (1968). Yeni Harflerin Kabulü ve Millet Mekteplerinin Açılışı Esnasında Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati'nin Ölümü. *Belle-ten*, (125), s. 1-53. <https://kutuphane.ttk.gov.tr/details?id=464778&-materialType=KT&query=E%C4%9Fitim>.

İnuğur, M. Nuri. (1982). Basın ve Yayın Tarihi. İstanbul: Çağlayan Kitabevi.

Kabacalı, Alpay. (2000). Başlangıcından Günümüze Türkiye'de Matbaa Basın ve Yayın. İstanbul: Literatür Yayınları.

Koloğlu, Orhan. (2010). Osmanlı Dönemi Basınının İçeriği, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, İstanbul.

Milliyet, Londra Büyükelçimiz Hüseyin Ragıp Baydur yaş haddini doldurduğu için emekliye ayrılıyor. 15 Haziran 1953:1 http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari /yxOQUoO5M3_x2B_ivJtvCs3_x2F_Fg_x3D__x3D_

Muallim, (1), 1332/1916.

Oral, Fuat Süreyya. (1967). Türk Basın Tarihi (1). Yeni Adım Matbaası: Ankara.

Özalper, Mehmet. (2019). Türkiye'nin Bölgesel Barış Girişimleri Ekseninde 17 Ekim 1933 Tarihli Türkiye-Romanya Dostluk, Saldırmazlık, Hakemlik Ve Uzlaştırma Antlaşması. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)* (38), s.433-458.

Öztoprak, İzzet. (1981). Kurtuluş Savaşında Türk Basını, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara.

Şimşir, B. (1996). Bizim Diplomatlar. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Şimşir, B. (2006). Cumhuriyetin İlk Çeyrek Yüzylında Türk Diplomatik Temsilcilikleri ve Temsilcileri (1920-1950). *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 22 (64-65-66), 15-90. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aamd/issue/44186/545236>

Topuz, Hıfzı. (1973). Türk Basın Tarihi. İstanbul: Gerçek Yayınevi.

Toros, Taha. (1986). Niçin Evlenemediler. 16 Haziran 1986 Milliyet, s.11. http://gazete_arsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/AV90yFJlu-r1EYxmBcfqABg_x3D__x3D_

Turan, Şerafettin. (2005). Dr. Reşit Galip'in Atatürk'e Yakınmaları. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, (39), Ankara, s. 1-25. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/18/34/281.pdf>

Turhan, Mümtaz. (1997). *Kültür Değişimleri*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Ülken, Hilmi Ziya. (1966). *Türkiye’de Çağdaş Düşünce Tarihi*. İstanbul: Selçuk Yayınları.

Yapar Gönenç, Aslı. (2006). *Türkiye’de ve Fransa’da Dergicilik ve Kadın Dergileri*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.

Yetkin, Bilgen. (2010). *Millî Türk Fırkası’nın Sesi İfham Gazetesi’nin Mütareke Dönemi’ne Bakışı (1919–1920)*. *Yüksek Lisans Tezi*, Konya.

Yaşar, Selman. (2012). *Türkiye-Romanya İlişkileri (1930-1938)*. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* (7/4), s. 3199-3213.

